NORAKSTS
Lieta Nr. C11**1009**16
C-0**280**-17

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā

Cēsīs 2017. gada 20.janvārī

Cēsu rajona tiesa:
tiesnese D. Ročāne
izskatīja rakstveida procesā civillietu **/pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam.**

A p r a k s t o š ā d a ļ a

Tiesā 2016. gada 12.oktobrī saņemta prasītāja /pers. A/ (turpmāk-prasītājs) maza apmēra prasība pret atbildētāju /pers. B/ (turpmāk-atbildētāja) par uzturlīdzekļu piedziņu dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, dzimis /datums/, uzturam.

Pieteikumā prasītājs norādījis, ka pusēm ir nepilngadīgs dēls, kura uzturam līdzekļus atbildētāja labprātīgi nedod.

Prasītājs lūdzis no atbildētājas dēla uzturam piedzīt uzturlīdzekļus 111 EUR apmērā, bet ne mazāk kā Ministru kabineta noteikumos noteiktajā apmērā līdz bērna pilngadībai.

Atbildētājai saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta pirmās daļas noteikumiem 2016. gada 19. oktobrī uz viņas deklarēto dzīvesvietu nosūtīts prasības pieteikuma noraksts kopā ar paskaidrojuma veidlapu, nosakot termiņu paskaidrojuma iesniegšanai līdz 2016. gada 3. novembrim.

Ar tiesneses 2016. gada 10. novembra lēmumu nolemts lietu izskatīt rakstveida procesā, noteikts datums 2017. gada 20.janvāris, kad sprieduma noraksts saņemams tiesas kancelejā.

Pusēm saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmās daļas noteikumiem ar 2016. gada 10. novembra paziņojumu paziņots par sprieduma noraksta saņemšanas datumu tiesas kancelejā.

Minētie atbildētājai nosūtītie tiesas dokumenti saņemti atpakaļ tiesā kā adresāta nepieprasīti ar norādi, ka adresāts piegādes brīdī nav mājās, atstāts aicinājums, beidzies tā glabāšanas laiks.

Neskatoties uz to, ka atbildētājai sūtītais prasības pieteikuma noraksts un paziņojums par sprieduma noraksta saņemšanas datumu tiesas kancelejā saņemts atpakaļ sūtīts kā neizsniegts, atbilstoši Civilprocesa likuma 56.^{1} panta otrajā daļā ietvertajai prezumpcijai, atzīstams, ka par tiesā celto prasību un sprieduma noraksta saņemšanas datumu atbildētājai ir paziņots, jo saskaņā ar Civilprocesa likuma 56. panta piektās daļas otrā teikuma noteikumiem fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1} panta pirmās daļas 3. punkta un otrās daļas noteikumiem, ja tiesas dokumenti piegādāti šā likuma 56. pantā noteiktajā kārtībā, izņemot tā devītajā daļā paredzēto gadījumu, uzskatāms, ka personai ir paziņots par procesuālās darbības laiku un vietu vai par attiecīgā dokumenta saturu, un tiesas dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu. Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.1 panta otrās daļas noteikumiem tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, un no pasta dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu.

Tiesā līdz lietas izskatīšanai nav saņemts atbildētājas paskaidrojums par celto prasību.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otrās daļas noteikumiem, paskaidrojuma nesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai rakstveida procesā.

Pie minētiem, lietā konstatētiem faktiem un tos apstiprinošiem apstākļiem tiesa atzīst, ka lieta izskatāma, pamatojoties uz lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem.

M o t ī v u d a ļ a

Pārbaudot un izvērtējot lietā esošos rakstveida pierādījumus to kopumā, tiesa atzīst, ka prasītāja prasība par uzturlīdzekļu piedziņu dēla /pers. C/ uzturam ir pamatota, likumīga un apmierināma pilnībā tālāk minēto apsvērumu dēļ.

Ar prasības pieteikumam pievienoto dēla /pers. C/ dzimšanas apliecības kopiju prasītājs pierādījis, ka dēls uz lietas izskatīšanas dienu ir trīspadsmit gadus vecs.

No minētās dzimšanas apliecības kopijas konstatējams, ka par bērna māti ir reģistrēta atbildētāja, bet par bērna tēvu ir reģistrēts prasītājs.

Ar Cēsu novada pašvaldības Cēsu novada bāriņtiesas 2016. gada 24.augusta lēmumu 1-6/107 (lietas 7.-9. lapa) prasītājs ir pierādījis, ka dēls jau vismaz no 2016. gada maija dzīvo pie tēva un ir viņa aprūpē un aizgādībā. Pirms tam – kopš pušu laulības šķiršanas 2009. gada 24. februārī bērns dzīvojis pie mātes /pers. B/, bet 2015.gadā viņai pārtrauktas aprūpes tiesības uz dēlu.

No tiesai pieejamās Tiesu informatīvās sistēmas datu bāzes konstatējams, ka 2009. gada 2. martā ir izdots izpildu raksts Vidzemes apgabaltiesas 2009. gada 14. febuāra sprieduma Nr. C11053308 piespiedu izpildei par uzturlīdzekļu piedziņu no /pers. A/.

Tiesa atzīst, ka visi iepriekš minētie, lietā konstatētie fakti veido likumīgu un pietiekošu pamatu prasītājas tiesībām uz prasījumu par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam, jo saskaņā ar Civillikuma 179. panta pirmās, otrās un piektās daļas noteikumiem vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu un pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Bet minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumu Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2., 2.2. punktu katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā - katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015. gada 24. novembra noteikumu Nr. 656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" 2. punktu (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2016. gada 31. decembrim) sākot no 2016. gada 1. janvāra minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 370 *euro*, bet saskaņā ar minēto noteikumu 2. punktu, kas grozīts ar Ministru kabineta 2016. gada 25. oktobra noteikumiem Nr. 683 (redakcijā uz 2017. gada 1. janvāri), minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros sākot ar 2017. gada 1. janvāri ir 380 *euro*.

Tādējādi pēc matemātiska aprēķina (30% no 370 EUR=0,3x370 EUR=111 EUR; 30 % no 380 EUR=0,3x380 EUR=114 EUR) bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai mēnesī maksājamais minimālais uzturlīdzekļu apmērs neatkarīgi no vecāka spējām uzturēt bērnu un mantiskā stāvokļa no 2016. gada 1. janvāra līdz 2016. gada 31. decembrim ir 111EUR, bet sākot ar 2017. gada 1. janvāri 114 EUR mēnesī.

Prasītājs lūdzis piedzīt no atbildētājas uzturlīdzekļus dēla uzturam ik mēnesi valstī noteiktajā minimālajā apmērā.

Tādēļ tiesa uzskata, ka nav tiesiskas nozīmes ne atbildētāja spēju uzturēt bērnu, ne viņa ienākumu un mantiskā stāvokļa izvērtējumam, jo minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, ir noteicis Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Tādējādi no atbildētājas nosakāmais uzturlīdzekļu apmērs nepilngadīgā dēla uzturam nav saistāms un samērojams ne ar atbildētājas mantisko stāvokli, ne atbildētājas spējām uzturēt bērnu, ne ar bērna vajadzībām.

Tiesai nav pamata apšaubīt to, ka atbildētāja nenodrošina dēlu ar minimālo uzturlīdzekļu apmēru ik mēnesi, jo nav cēlusi iebildumus pret prasībā norādīto.

Tiesa atzīst, ka pie minētiem apstākļiem, izvērtējot lietā esošos un pārbaudītos rakstveida pierādījumus to kopumā, prasītāja prasība ir apmierināma un no atbildētājas prasītāja labā bērna /pers. C/ uzturam piedzenami uzturlīdzekļi par laiku līdz 2016. gada 31. decembrim 111 EUR apmērā, bet sākot no 2017. gada 1. janvāra 114 EUR apmērā ik mēnesi līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai.

Vienlaikus pārtraucama uzturlīdzekļu piedziņa no prasītāja atbildētājas labā, atsaucot pēc tā izpildes izpildu rakstu, kas izdots pēc Vidzemes apgabaltiesas 2009. gada 14. februāra sprieduma Nr. C11053308 par uzturlīdzekļu piedziņu no /pers. A/ par labu /pers. B/.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205. panta pirmās daļas 1. punktu, uzturlīdzekļu piedziņa, ievērojot prasītājas lūgumu, uzsākama ar 2016. gada 10. oktobri, kad prasība iesniegta tiesā, nosakot, ka uzturlīdzekļu piedziņas summa nevar būt mazāka par Ministru Kabineta noteikumos noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 42. panta pirmās daļas noteikumiem no atbildētājas valsts ienākumos piedzenami tiesas izdevumi.

Civilprocesa likuma 42. panta pirmā daļa nosaka, ka „tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai."

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35. panta pirmās daļas 3. punkta noteikumiem prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu. Konkrētajā gadījumā valsts nodeva saskaņā ar Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1. punkta „a" apakšpunktu un matemātisku aprēķinu ir nosakāma 203,85 EUR apmērā (111 EUR x 3 + 114 EUR x 9 = 1359 EUR; 15% no 1359 EUR=1359 EUR x 0,15= 203,85 EUR); bet izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu to faktiskajā apmērā lietā ir 5,15 EUR (lietas 2. lapa). Tādējādi no atbildētājas valsts ienākumos piedzenami tiesas izdevumi – valsts nodeva 203,85 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu 5,15 EUR, kopā 209 EUR, jo prasītāja no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos saskaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta pirmās daļas 3. punkta noteikumiem ir atbrīvota.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] panta noteikumiem atbildētājai nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei daļā par valsts ienākumos piedzītajiem tiesas izdevumiem - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8. pantu, 34. panta pirmās daļas 1. punkta „a" apakšpunktu, 35. panta pirmās daļas 3. punktu, 42. panta pirmo daļu, 45., 97., 193., 204.[1] pantu, 205. panta pirmās daļas 1. punktu, 250.[27] panta pirmo, otro daļu, 440.[2], 440.[3] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

apmierināt pilnībā prasītāja /pers. A/ maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam.

Piedzīt no atbildētājas /pers. B/ par labu prasītājam /pers. A/ uzturlīdzekļus bērna – dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, dzimis /datums/, uzturam no 2016.gada 12.oktobra līdz 2016. gada 31.decembrim 111 EUR (simt vienpadsmit *euro*) ik mēnesi, bet no 2017. gada 1. janvāra 114 EUR (simt četrpadsmit *euro*) ik mēnesi līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai, bet ne mazāk par Ministru kabineta valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Uzturlīdzekļu samaksa veicama prasītāja AS „SEB banka" kontā Nr. /konta numurs/.

Atsaukt pēc tā izpildes izpildu rakstu, kas izdots pēc Vidzemes apgabaltiesas 2009. gada 14. februāra sprieduma Nr. C11053308 par uzturlīdzekļu piedziņu no /pers. A/ par labu /pers. B/.

Piedzīt no atbildētājas /pers. B/ valsts ienākumos tiesas izdevumus – valsts nodevu 203,85 EUR (divsimt trīs *euro* 85 centus) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu 5,15 EUR (piecus *euro* 15 centus), kopā 209 EUR (divsimt deviņus *euro*).

Noteikt atbildētājai /pers. B/ termiņu labprātīgai sprieduma izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts ienākumos - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu daļā par uzturlīdzekļu piedziņu var pārsūdzēt puses, bet spriedumu daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts ienākumos var pārsūdzēt atbildētāja Vidzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Cēsu rajona tiesā.

Tiesnese (personiskais paraksts) D. Ročāne

NORAKSTS PAREIZS

Tiesnese D. Ročāne

Cēsis 20.01.2017